

Muhammadin ilmestys - pyhän kohtaaminen

Teema: Pyhyys voidaan ymmärtää monella tapaa. Mikä minulle on arvokasta ja pyhää? Mitä ajatuksia toisen pyhä minussa herättää?

Työskentelyn kesto: 45min

Työskentelyn tavoitteet

- Kulttuurinen osaaminen
- Uskontolukutaito: islam
- Eettinen ajattelu
- Symbolilukutaito
- Tunne- ja vuorovaikutustaidot

Tarvikkeet

- pitkä köysi
- keltaisia liinoja
- astia, jossa on hiekkaa
- pussi tai liina hiekka-astian peitoksi
- harmaa liina tai huopa
- musta liina tai huopa tai mustaa villaa
- 6–8 mustaa sifonkiliinaa
- taskulamppu
- (sähkö)kynttilä
- asettelumateriaalia, kuten tekokukkia ja lasihelmiä

Muhammadin ilmestys -kertomuksen taustaa

Kertomus perustuu al-Bukharin hadith-kokoelmaan, joka on osa profeetta Muhammadin elämää, tekoja ja sanoja koskevaa islamilaista perimätietoa. Lähteenä on käytetty Jaakko Hämeen-Anttilan teosta *Johdatus Koraaniin*, jossa Muhammadin ensimmäinen ilmestys on suomennettuna kommentteineen.

Islam on kannattajamäärältään maailman toiseksi suurin uskonto. Se sai alkunsa Arabian niemimaalla profeetta Muhammadin ilmestysten pohjalta 600 -luvun alussa. Islamia, juutalaisuutta ja kristinuskkoa yhdistävät monet kertomukset sekä usko yhteen Jumalaan. Islamin mukaan Valo on yksi Jumalan 99 kauneimmasta nimestä. Kertomuksen tapahtumaa sanotaan Muhammadin ensimmäiseksi ilmestykseksi, jolla Jumala (arabiaksi Allah) valitsi hänet profeetaksi ja sanansaattajaksi, islamin sanoman levittäjäksi. Tässä kertomuksessa ilmestys tarkoittaa sitä, että Jumala ilmestyy profeetta Muhammadille enkeli Gabrielin välityksellä. Kerrotaan, että Jumala ilmestyi tämän jälkeen Muhammadille useita kertoja. Yleisen islamilaisen käsityksen mukaan Koraani on aina ollut Jumalan luona. Kun oli aika tuoda Koraani ihmisten tietoisuuteen, enkeli Gabriel toi sen ilmoituksena profeetta Muhammadille.

Islamin mukaan arabiankielisen Koraanin teksti on muuttumatonta ja pyhää, Jumalalta saatua. se, miten Koraania ymmärretään ja tulkitaan on vaihdellut islamilaisissa yhteisöissä eri aikoina. Koraanin tulkinta voi muuttua, kun ihmiset oppivat näkemään siinä uusia merkityksiä. Se, että Koraaniin kätkeytyy monia merkityksiä, on islamin mukaan osoitus sen jumalallisesta luonteesta. Koraanin teksti on tyyliltään yleisesti runollista, mikä tekee tekstin avoimeksi erilaisille tulkinnoille.

Symbolityöskentely

Asettakaa tuolit piiriin tasaisin välein siten, että kaikille osallistujille ja ohjaajalle on oma paikka piirissä. Tuolien keskelle jäävä tila jätetään tyhjäksi lattiakuva varten. Asetutaan istumaan yhteiseen piiriin. Ohjaaja laittaa köyden kiertämään piirissä niin, että kaikki voivat tarttua siihen. Köyden voi antaa kiertää käsien läpi toisenkin kerran, jolloin köysiympyrästä tulee kaksinkertainen ja piiri tiivistyy.

Ohjaaja: Tämä köysi tuo meidät yhteen, yhteiseen piiriin. Pitelemme köyttä yhdessä ja köysi pitää meidät yhdessä.

Noustaan ylös ja ohjaaja solmii köyden päät. Vähitellen ohjaaja alkaa nostaa käsiä ylös ja muu piiri seuraa. Ohjaaja alkaa varovasti nojata köyteen ja muu piiri seuraa. Päätetään nojaaminen ja lasketaan köysi ympyräksi piirin keskelle.

Ohjaaja: Keskellämme on nyt jotakin, jota me kaikki olemme olleet tekemässä. Tämän päivän kertomuksessa se on pyöreä maapallomme. Me voimme tuntea maapallon muodon ottamalla toisiamme kädestä kiinni.

Ohjaaja ojentaa vasemman kätensä kämmen ylöspäin vasemmalla puolellaan olevalle katsoen vieressään olevaa silmiin. Vieressä oleva laskee tälle oikean kätensä ja kääntyy toistaen saman kuin ohjaaja vasemmalle puolelleen. Näin mennään koko ringki läpi aina ohjaajaan saakka siten, että kaikkien kädet muodostavat ringin, jossa jokaisella on kädet vierellään olevien käsissä.

Ohjaaja: Mekin olemme ympyrä, kuten kuvan maapallo. Kun tunnen käden sekä oikeassa että vasemmassa kädessäni, tiedän, etten ole yksin. Maapallo on suuri, ja siellä on monenlaisia paikkoja. Nyt kuljemme paikkaan, jossa kerrotaan tapahtuneen jotain mielenkiintoista hyvin kauan sitten.

Ohjaaja ottaa esiin keltaisia liinoja ja ottaa itselleen parin, jonka kanssa he levittävät ensimmäisen liinan täyttämään ympyrän keskustaa. Ohjaaja antaa seuraavan liinan parilleen ja ohjeistaa tätä ottamaan uuden parin, jonka kanssa he levittävät seuraavan liinan ja aina viimeksi kutsuttu kutsuu uuden parin niin kauan, kun ympyrän keskustan alue on täytetty keltaisilla liinoilla.

Ohjaaja: Mitä tämä keltainen voisi olla?

Kuullaan erilaisia ehdotuksia.

Ohjaaja: Olen tuonut mukani salaisuuden. Se on täällä.

Ohjaaja näyttää liinalla tai pussilla peitettyä astiaa, jossa on piilossa hiekkaa.

Ohjaaja: Laitan astian kiertämään. Voit tunnustella kankaan läpi, mitä siinä mahtaa olla.

Kierroksen päätteeksi ohjaaja ottaa liinan pois ja asettaa hiekka-astian keltaisten liinon päälle.

Ohjaaja: Edessämme on autiomaata. Lähdemme kulkemaan autiomaassa. Millaista on kulkea hiekassa ja auringonpaisteissa?

Osallistujat voivat kuvata kulkua autiomaassa liikkein ja elein yksi kerrallaan. Muut toistavat liikkeitä perässä.

Ohjaaja: Tässä autiomaassa on vuori. Millainen vuori se mahtaa olla? Ota itsellesi pari ja tehkää yhdessä vuori.

Ohjaaja antaa hetken aikaa, jolloin osallistujat voivat tehdä vuoria kehollaan. Parit voivat imitoida toistensa vuoria.

Ohjaaja: Tehdään vuori myös tähän autiomaahan.

Ohjaaja antaa harmaan kankaan tai huovan yhdelle osallistujista ja pyytää tätä valitsemaan parin, jonka kanssa he tekevät yhdessä vuoren autiomaan keskelle.

Ohjaaja: Tässä vuorella on myös luola.

Ohjaaja antaa mustan kankaan, huovan tai villaa yhdelle osallistujista ja pyytää häntä tekemään vuoreen luolan valitsemansa parin kanssa.

Ohjaaja: Tämä vuori ja sen luola Hira ovat Saudi-Arabiassa, lähellä Mekan kaupunkia. Aurinko on jo laskenut ja yö on pimeä.

Ohjaaja ottaa mustat sifonkiliinat ja antaa niiden laskeutua hiljalleen vuoren ylle.

Ohjaaja: Muhammad oli tullut vuorelle. Hän halusi olla yksin ja vetäytyi Hiraan mietiskelemään. Sulje nyt silmäsi ja kuuntele hiljaa yön ääniä. Pidä silmäsi suljettuina, kunnes annan merkin avata ne.

Yön tunnelmaa voidaan tehdä sulkemalla verhot ja soittamalla levyiltä yön ääniä, esimerkiksi sirkkojen sirtystä.

Ohjaaja: Muhammadin ollessa luolassa tapahtui yhtäkkiä jotakin odottamatonta. Odota edelleen silmät kiinni, mitä tapahtuu. Se ei ole mitään vaarallista, voit odottaa rauhassa.

Ohjaaja kiertää taskulampun kanssa jokaisen osallistujan luona ja antaa valon läpäistä suljetut silmäluomet. Kun ohjaaja on käynyt jokaisen osallistujan luona, hän kertoo, että silmät voi avata.

Ohjaaja: Valo on tärkeä asia kertomuksessamme. Valo, joka äsken läpäisi suljetut silmäsi, kuvaa viestiä Jumalalta. Enkeli Gabriel ilmestyi luolassa yksin olevan Muhammadin luo ja sanoi: ”Lue.” Muhammad vastasi: ”Minä en osaa lukea.” Enkeli Gabriel toisti: ”Lue.” ”Minä en osaa lukea”, Muhammad sanoi uudelleen. Vielä kolmannen kerran enkeli Gabriel sanoi: ”Lue” ja Muhammad vastasi: ”Minä en osaa lukea.” Tämän jälkeen enkeli luki Muhammadille ääneen Jumalan lähettämän sanoman.

Muhammad pelästyi. Hän lähti vuorelta sydän pamppaillen ja meni vaimonsa Khadidzan luo. Muhammad oli kohdannut Jumalan ja vapisi.

Kerrotaan, että Jumalan ilmestys tuli Muhammadille kuin aamunkoitto. Arabian niemimaalla aamu koittaa nopeasti ja yön pimeys muuttuu hetkessä päivän loisteeksi.

Ohjaaja sytyttää kynttilän ja vie sen kuvaan.

Ohjaaja: Jumala ilmestyi Muhammadille tuon jälkeen vielä useita kertoja. Ilmestykset olivat Muhammadille arvokkaita ja tärkeitä. Hänen saamansa ilmestykset koottiin kirjaksi, joka tunnetaan nimellä Koraani. Se on islamin pyhäkirja, jota käsitellään erityisellä arvostuksella. Mieti nyt omaa elämääsi ja kaikkea, mitä siihen kuuluu.

Mikä on sinulle elämässä todella arvokasta ja tärkeää? Voit ottaa lasihelmen tai kukan tuon tärkeän asian merkiksi ja viedä sen maapallon reunalle. Näin me voimme katsella toinen toistemme tärkeitä asioita.

Ehdotuksia jatkotyöskentelylle seuraavalle tunnille tai kotitehtäväksi

- Keskustelkaa pienissä ryhmissä ja sitten yhdessä siitä, mitä ajatuksia, kokemuksia tai muistoja työskentely teissä herätti. Mitä ajatuksia toisen arvokas ja pyhä herättää? Miltä tuntuu, kun toinen ei arvosta omaa pyhääsi? Entä miltä tuntuu jakaa sama ajatus arvokkaasta jonkun toisen kanssa?
- Kirjoittakaa pienissä ryhmissä Muhammadin ilmestyksen päävaiheet tiiviinä kiteytyksinä paperilappuille. Tämän jälkeen ryhmissä lisätkää vaiheiden väliin paperilappuja, joihin on kirjoitettu kuvauksia esim. tunnelmasta, äänistä, vuorokaudenajasta tai mitä muuta mieleen tulee kertomukseen liittyen. Tämän jälkeen kootkaa yhteinen kirjallinen aikajana kertomuksesta taululle ryhmien paperilappuja hyödyntäen. Keskustelkaa vielä aikajanaa ja tuotoksia katsellessanne kertomuksen herättämistä ajatuksista. Mikä kohta sinulle jäi erityisesti mieleen tänään? Kerro lisää miksi?

Voit laajentaa tehtävää siten, että avaat kalligrafian merkitystä. Tämä voi toimia esim. seuraavan tunnin aiheen johdantona. Näytä kuvaa moskeijasta ja kalligrafiosta siellä. Anna oppilaiden tämän jälkeen valita itselleen merkittävä sana yhdessä tekemästään kirjallisesta aikajanaasta, jonka he kirjoittavat tai maalaavat kauniisti paperille tai tuottavat mobiililaitteiden piirto-sovelluksilla. Katselkaa toistenne töitä ja keskustelkaa vielä merkityksellisistä sanoista.

- Jokainen ottaa kännykällä kuvan lattialle muodostuneen kuvan itselle tärkeimmästä kohdasta. Tätä kuvan ajatusta voi jatkaa joko yksilötyönä kirjoittamalla lisää auki sitä, mikä kullekin oli tärkeää juuri tässä hetkessä tai pariporinana näyttämällä kuvaa toiselle ja avaamalla lisää omia ajatuksia toiselle. Jos kuvia näytetään toisille, on se kerrottava jo kuvien ottoa ohjeistettaessa.

Lue lisää, [mistä symbolididaktiikassa on kyse.](#)

Mukaillen kirjasta *Lattiakuvat katsomuskasvatuksessa ja opetuksessa* s.99 Aitlahti K., Keränen-Panstu R., Mäkinen A. ja Reina R. Lasten Keskus 2017. Tekstin ensimmäisen version on tuottanut Niina Putkonen.